

**МІНІСТЕРСТВО ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я УКРАЇНИ
ОДЕСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ МЕДИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ**

Факультет фармацевтичний

Кафедра організації та економіки фармації з післядипломною підготовкою

**Силабус навчальної дисципліни
Основи фінансового менеджменту у фармації**

Обсяг навчальної дисципліни	Загальна кількість годин на дисципліну: 90 годин , 3 кредитів
Дні, час, місце проведення навчальної дисципліни	За розкладом занять Кафедра організації та економіки фармації з післядипломною підготовкою м. Одеса, вул. Малиновського, буд. 37, 2-й поверх, ауд.211
Викладач (-і)	завідувач кафедри, к.фарм.н., доц., Оксана БЄЛЯЄВА ст. викл. Ірина ЯЩУК
Контактна інформація	Ящук Ірина Сергіївна Ірина. yashchuk @onmedu.edu.ua БЄЛЯЄВА Оксана Іванівна м. Одеса, вул. Малиновського, буд. 37, 2-й поверх, кафедра організації та економіки фармації з післядипломною підготовкою oksana.belyayeva@onmedu.edu.ua Очні консультації: з 14.30 до 16.00 кожного вівторка, з 9.00 до 13.00 кожної суботи. Онлайн – консультації: з 14.30 до 16.00 кожного вівторка, з 9.00 до 13.00 кожної суботи. ся кожній групі під час занять окремо. Посилання на онлайн - консультацію надається

КОМУНІКАЦІЯ

Комунікація зі студентами може здійснюватися аудиторно (очно) чи дистанційно.

Під час дистанційного навчання комунікація здійснюється через платформу Microsoft Teams та за допомогою месенджерів Viber, Telergram, WhatsApp, Zoom , шляхом створення окремих груп студентів, та електронної пошти.

АНОТАЦІЯ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Предмет вивчення дисципліни – формування у здобувачів вищої освіти загальних принципів управління у сфері прийняття фінансових рішень, а саме у сферах інвестування коштів, фінансування різноманітних видів діяльності та розпорядження прибутком. Фінансовий менеджмент — це мистецтво планування; організація, керівництво та контроль закупівлі та використання коштів та безпечного використання прибутку з метою досягнення індивідуальних, організаційних та соціальних цілей.

Пререквізити і постреквізити дисципліни (місце дисципліни в освітній програмі):

Пререквізити: базується на вивченні базових дисциплін фармацевтичного маркетингу та менеджменту, фармакоекономіки, організації та економіки фармації, інформаційних технологій у фармації.

Постреквізити: Дисципліна є базовою для подальшого вивчення соціальної фармації, передбачає інтеграцію навчання з вищезазначеними дисциплінами для формування вмінь застосовувати знання в процесі подальшої освіти та у професійній діяльності.

Мета дисципліни: сформувати у здобувачів вищої освіти загальні принципи управління у сфері прийняття фінансових рішень, а саме у сферах інвестування коштів, фінансування різноманітних видів діяльності та розпорядження прибутками. Фінансовий менеджмент — це мистецтво планування; організація, керівництво та контроль закупівлі та використання коштів та безпечного використання прибутку з метою досягнення індивідуальних, організаційних та соціальних цілей.

Завдання дисципліни:

- планувати та контролювати фінансові ресурси фірми.
займається пошуком різних джерел для залучення коштів для фірми.

Очікувані результати:

У результаті вивчення навчальної дисципліни здобувач повинен:

Знати:

- мета і завдання, стратегія і тактика фінансового менеджменту; функції та принципи фінансового менеджменту;
- необхідність і важливість обліку факторів часу при прогнозуванні фінансових потоків;
- основні підходи до управління прибутком;
- структура капіталу підприємства; показники, що характеризують стан капіталу;
- сутність та основні напрями фінансового менеджменту інвестиційної діяльності;
- основні методи фінансового прогнозування та планування;
- поняття та основні підходи до фінансового оздоровлення з позицій ефективного фінансового менеджменту

вміти :

- приймати стратегічні та тактичні рішення у сфері управління фінансами з урахуванням часової вартості грошей;
- управляти активами та пасивами підприємства, управляти прибутком від різних видів фінансово-господарської діяльності; оцінити вартість капіталу з різних джерел;
- керувати розміщенням оборотних коштів, дебіторської заборгованості; управляти грошовими потоками, реальними та фінансовими інвестиціями;
- оцінити фінансові результати діяльності підприємства; здійснювати антикризове управління фінансами підприємства

ОПИС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Форми і методи навчання

Курс буде викладатися у формі лекцій (0 год.) та практичних занять (30 год.), організації самостійної роботи студентів (60 год.).

Методи навчання:

Практичні заняття: бесіда, рольові ігри, вирішення ситуаційних задач, кейсів, розв'язання розрахункових задач, відпрацювання практичних навичок, виконання індивідуальних завдань. Самостійна робота: самостійна робота з рекомендованою основною та додатковою літературою, з електронними інформаційними ресурсами, написання рефератів, доповідей, виконання мультимедійних презентацій тощо.

Зміст навчальної дисципліни

Тема №1. Загальні основи фінансового менеджменту у фармацевтичній промисловості.

Тема №2. Основи фінансового планування

Тема №3. Інструментарій фінансового менеджменту.

Тема №4. Ціна і структура капіталу. Порядок проведення оцінки бізнесу

Тема №5. Аналіз фінансового стану фармацевтичного підприємства.

Тема 6. Управління оборотними активами та фінансове прогнозування.

Тема 7. Управління фінансовими ризиками.

Тема 8. Методи антикризового фінансового менеджменту на фармацевтичному підприємстві.

Перелік рекомендованої літератури (основної)

Основна література:

Основна:

1. Юджин Ф. Бригам, Джоел Ф. Х'юстон. Основи фінансового менеджменту, 15-е видання, опубліковано Cengage Learning, Inc., 2018. 866 стор.
2. Принципи мікроекономіки: відкритий текст Дугласа Кертіса та Яна Ірвіна Бейс. Історія перегляду тексту. Поточна версія: Версія 2020 - Редакція А. URL: https://laecon1.lyryx.com/textbooks/CURTIS_PRIN_MIC_1/marketing/CI-Principles-of-Microeconomics-2020A.pdf
3. Принципи макроекономіки: відкритий текст Дугласа Кертіса та Яна Ірвіна Бейс. Історія перегляду тексту. Поточна версія: Версія 2020 – Редакція А. URL: https://laecon1.lyryx.com/textbooks/CURTIS_PRIN_MAC_1/marketing/CI-Principles-of-Macroeconomics-2020A.pdf

Додаткова:

1. Борщ В. І. Економіка охорони здоров'я: методичні рекомендації для студ. Одеський національний медичний університет. Одеса: друкарня Південь, 2018.128 с.
2. Кіт Н. Геріст, Брент Л. Роллінз, Метью Перрі III. Фінансовий аналіз в аптечній практиці / Фармацевтична преса, 2011. 225 с.
3. DG юстиції та споживачів. Фінансовий менеджмент Фінансова звітність: JUST/2015/RDAP/AG/CORP та JUST/2015/RDAP/AG/SEXV. 2016. 52 с.
4. Ван Хорн, Джеймс К. Основи фінансового менеджменту / Джеймс К. Ван Хорн, Джон М. Ваховіц. 13 вид., 2018. 719 с.
5. Джефф Мадера. Міжнародний фінансовий менеджмент, 11-е видання, 2012. 708 с.
6. Товариство Мустофі. Управління державними фінансами/ ЮНІТАР, Хіросіма, Японія, 18 – 22 лютого 2012 р. 15 с.

Електронні інформаційні ресурси

1. Фінансовий менеджмент, 2020. URL: www.sscadda.com
2. Абубакар Мустафа Данрака. Фінансовий менеджмент для фармацевтів-підприємців: Лекція, 2023. DOI:10.13140/RG.2.2.35287.75685. URL: https://www.researchgate.net/publication/368138104_Financial_Management_for_Pharmacists_Entrepreneurs_Lecture_February_2023
3. Законодавство України: сайт. URL: <http://zakon.rada.gov.ua/laws>
4. Державна служба зайнятості: сайт. URL: <http://www.dcz.gov.ua/>
5. Державна служба статистики України: сайт. URL: <http://www.ukrstat.gov.ua/>
6. Економіка України : веб-сайт. URL: <http://www.economukraine.com.ua/>
7. Економіка України (політико-економічний журнал): веб-сайт. URL: https://journals.ua/business/ekonomka_ukraini/

ОЦІНЮВАННЯ

Форми і методи поточного контролю: усне опитування, тестування (бланкове або комп'ютерне), контрольні письмові роботи, оцінювання розв'язання розрахункових задач,

оцінювання виконання практичних навичок, оцінювання комунікативних навичок під час рольової гри, розв'язання ситуаційних/кейс завдань, оцінювання активності на занятті.

Форми і методи підсумкового контролю: залік

Оцінювання знань (розподіл балів):

Оцінювання поточної навчальної діяльності на практичному занятті:

1. Оцінювання теоретичних знань з теми заняття:
    - методи: опитування, вирішення ситуаційної задачі
    - максимальна оцінка – 5, мінімальна оцінка – 3, незадовільна оцінка – 2.
  2. Оцінка практичних навичок з теми заняття:
    - методи: оцінювання правильності виконання практичних навичок
    - максимальна оцінка – 5, мінімальна оцінка – 3, незадовільна оцінка – 2.
- Оцінка за одне практичне заняття є середньоарифметичною за всіма складовими і може мати лише цілу величину (5, 4, 3, 2), яка округлюється за методом статистики.

Критерії поточного оцінювання на практичному занятті

Оцінка	Критерії оцінювання
Відмінно «5»	Здобувач вільно володіє матеріалом, бере активну участь в обговоренні та вирішенні ситуаційної/кейс задачі, впевнено демонструє практичні навички з теми заняття, висловлює свою думку з теми заняття
Добре «4»	Здобувач добре володіє матеріалом, бере участь в обговоренні та вирішенні ситуаційної/кейс задачі, демонструє певні практичні навички з теми заняття з деякими помилками, висловлює свою думку з теми заняття.
Задовільно «3»	Здобувач недостатньо володіє матеріалом, невпевнено бере участь в обговоренні та вирішенні ситуаційної/кейс задачі, демонструє практичні навички з теми заняття з суттєвими помилками.
Незадовільно «2»	Здобувач не володіє матеріалом, не бере участь в обговоренні та вирішенні ситуаційної/кейс задачі, не демонструє практичні навички з теми заняття

Залік виставляється здобувачу, який виконав усі завдання робочої програми навчальної дисципліни, приймав активну участь у практичних заняттях та має середню поточну оцінку не менше ніж 3,0 і не має академічної заборгованості.

Залік здійснюється: на останньому занятті до початка екзаменаційної сесії. Оцінка за залік є середньоарифметичною за всіма складовими за традиційною чотирибальною шкалою і має величину, яка округлюється за методом статистики з двома десятковими знаками після коми.

Можливість і умови отримання додаткових (бонусних) балів: не передбачена

САМОСТІЙНА РОБОТА ЗДОБУВАЧІВ ВИЩОЇ ОСВІТИ

Самостійна робота здобувачів, яка передбачена темою заняття поряд із аудиторною роботою, оцінюється під час поточного контролю теми на відповідному занятті.

ПОЛІТИКА ОСВІТНЬОЇ КОМПОНЕНТИ

Політика щодо дедлайнів та перескладання:

- Пропуски занять з неповажних причин відпрацьовуються за розкладом черговому викладачу.
- Пропуски з поважних причин відпрацьовуються за індивідуальним графіком з дозволу деканату.

Політика щодо академічної доброчесності:

Обов'язковим є дотримання академічної доброчесності здобувачами, а саме:

- самостійне виконання всіх видів робіт, завдань, форм контролю, передбачених робочою програмою даної навчальної дисципліни;
- посилення на джерела інформації у разі використання ідей, розробок, тверджень, відомостей;
- дотримання норм законодавства про авторське право і суміжні права;
- надання достовірної інформації про результати власної навчальної (наукової) діяльності, використанні методики досліджень і джерела інформації.

Неприйнятними у навчальній діяльності для учасників освітнього процесу є:

- використання родинних або службових зв'язків для отримання позитивної або вищої оцінки під час здійснення будь-якої форми контролю результатів навчання або переваг у науковій роботі;
- використання під час контрольних заходів заборонених допоміжних матеріалів або технічних засобів (шпаргалок, конспектів, мікро-наушників, телефонів, смартфонів, планшетів тощо);
- проходження процедур контролю результатів навчання підставними особами.

За порушення академічної доброчесності здобувачі освіти можуть бути притягнені до такої академічної відповідальності:

- зниження результатів оцінювання контрольної роботи, оцінки на занятті, заліку тощо;
- повторне проходження оцінювання (контрольної роботи, заліку тощо);
- призначення додаткових контрольних заходів (додаткові індивідуальні завдання, контрольні роботи, тести тощо);
- проведення додаткової перевірки інших робіт авторства порушника.

Політика щодо відвідування та запізнь:

- Форма одягу: медичний халат, який повністю закриває верхній одяг.
- Стан здоров'я: здобувачі хворі на гострі інфекційні захворювання, у тому числі на респіраторні хвороби, до заняття не допускаються.
- Здобувач, який спізнився на заняття, може бути на ньому присутній, але якщо в журналі викладач поставив «нб», він повинен його відпрацювати у загальному порядку.

Використання мобільних пристроїв:

Мобільні пристрої можуть бути застосовані здобувачами з дозволу викладача, якщо вони потрібні для виконання завдання.

Поведінка в аудиторії:

Поведінка здобувачів та викладачів в аудиторіях має бути робочою та спокійною, суворо відповідати правилам, встановленим Положенням про академічну доброчесність та етику академічних взаємин в Одеському національному медичному університеті, у відповідності до Кодексу академічної етики та взаємин університетської спільноти Одеського національного медичного університету, Положенням про запобігання та виявлення академічного плагіату у науково-дослідній та освітній роботі здобувачів вищої освіти, науковців та викладачів Одеського національного медичного університету.